

Sporočilo za javnost

Luxembourg, 6. julija 2022

Revizorji imajo pomisleke o rezultatih pristopa EU za lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost

Program Leader – participativna politika EU za razvoj podeželja s pristopom od spodaj navzgor – ki je bil uveden leta 1991, je pripomogel k angažiranosti na lokalni ravni. Vendar je njegov pristop drag, postopki odobritve pa počasni. Glede na posebno poročilo, ki ga je danes objavilo Evropsko računsko sodišče (Sodišče), več kot desetletje po prvi reviziji ni veliko dokazov o tem, da bi koristi pristopa Leader odtehtale njegove stroške in tveganja.

EU je pristop Leader (lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost) uporabljala za projekte na podeželskih, mestnih in obalnih območjih, načrtovana sredstva zanj za obdobje 2014–2020 pa so znašala do 9,2 milijarde EUR. Namen tega pristopa je uporabiti strokovno znanje in izkušnje lokalnih skupnosti za opredelitev njihovih razvojnih potreb. Lokalne akcijske skupine imajo v tem procesu odločilno vlogo: prispevajo k oblikovanju strategije lokalnega razvoja in so odgovorne za zagon in razvoj projektov za zadovoljevanje dejanskih lokalnih potreb. Pristop Leader se na papirju sicer zdi privlačen, vendar ostaja vprašanje, ali je bil v praksi koristen.

„Pristop Leader je bil zasnovan s plemenitim ciljem: spodbujati angažiranost in opolnomočenje na lokalni ravni v korist podeželskih območij EU,“ je povedala članica Sodišča Eva Lindström, pristojna za revizijo. „S tem so povezani dodatni stroški in tveganja, ki bi jih bilo mogoče upravičiti, če bi imel pristop dodatne koristi v primerjavi z drugimi vrstami programov porabe EU. Na žalost Sodišče za to ni našlo oprijemljivih dokazov: mnogi od projektov, ki jih je preučilo, bi se lahko financirali z nižjimi stroški iz drugih skladov EU.“

Revizorji priznavajo, da se s pobudo Leader v splošnem spodbuja angažiranost na lokalni ravni. Vendar lokalne akcijske skupine pogosto niso reprezentativne, saj so ženske in mladi še vedno skromno zastopani. Upravni in operativni stroški pobude Leader so zaradi njenega participativnega pristopa visoki, do njih pa med drugim pride zaradi dejavnosti za angažiranje lokalne skupnosti in podporo vlagateljem, poleg tega pa pristop v primerjavi s tradicionalnimi programi porabe vključuje dodatne upravne zahteve. Po podatkih Evropske komisije so ti stroški ob koncu leta 2020 skupaj dosegli več kot 1 milijardo EUR (tj. četrtno skupne porabe). Po besedah revizorjev je postopek prijave in odobritve projektov, ki lahko obsega do osem korakov,

Namen tega sporočila za javnost je predstaviti glavna sporočila posebnega poročila, ki ga je sprejelo Evropsko računsko sodišče. Celo poročilo je na voljo na eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

še vedno prezapleten in prepočasen. Zato so države članice plačale samo 39 % projektov, ena (Slovaška) pa še ni financirala nobenega projekta.

Revizorji v poročilu opozarjajo tudi na to, kako so bila sredstva uporabljena. V nekaterih državah EU, kot je Nemčija, se s sredstvi v okviru pristopa Leader ali razvoja, ki ga vodi skupnost, pokrivajo projekti, kot so vaške poti, cestna razsvetljava ali vrtci, ki so običajne zakonsko predpisane naloge, ki jih morajo izvesti nacionalni, regionalni in občinski organi. Poleg tega bi bilo nekatere podprte projekte, na primer nakup traktorjev za kmete, mogoče bolj in bolj specifično obravnavati z ukrepi za razvoj podeželja zunaj okvira Leader ali z drugimi programi porabe EU.

Na splošno so revizorji zaključili, da je malo dokazov, iz katerih bi bilo mogoče sklepati, da dodatne koristi pobude Leader upravičujejo njegove stroške v primerjavi z drugimi vrstami financiranja. Evropska komisija trenutno preučuje ustreznost, uspešnost, učinkovitost, skladnost in dodano vrednost pobude Leader, toda njeno vrednotenje ne bo objavljeno prej kot v naslednjem letu. Revizorji EU glede na dodatne stroške in tveganja ter še vedno nedokazane koristi pozivajo k temeljiti in poglobljeni oceni pristopa Leader in razvoja, ki ga vodi skupnost.

Splošne informacije

V obdobju 2014–2020 je bila pobuda Leader obvezni del vseh programov razvoja podeželja. Od takrat so morale države članice EU, razen Hrvaške, v skladu z zakonodajo EU za pobudo Leader porabiti vsaj 5 % svojih sredstev za razvoj podeželja.

Posebno poročilo 10/2022 *S pobudo Leader in lokalnim razvojem, ki ga vodi skupnost, se spodbuja angažiranost na lokalni ravni, vendar o dodatnih koristih še ni zadostnih dokazov* je na voljo na spletišču Sodišča (eca.europa.eu).

S to revizijo se je preučilo tudi, kako so se izvajala priporočila prejšnjega posebnega poročila o [izvajanju pristopa Leader pri razvoju podeželja](#), ki je bilo objavljeno leta 2010.

Sodišče svoja posebna poročila predstavlja Evropskemu parlamentu in Svetu EU ter drugim zainteresiranim stranem, kot so nacionalni parlamenti, deležniki v gospodarstvu in predstavniki civilne družbe. Velika večina priporočil, ki jih Sodišče izreče v svojih poročilih, se izvede.

Kontaktne naslovi za medije

Tiskovni urad Sodišča: press@eca.europa.eu

- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu – T: (+352) 691 551 502
- Damijan Fišer: damijan.fiser@eca.europa.eu – T: (+352) 621 552 224
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu – T: (+352) 691 553 547